

Kultūras ministrija

**Par Eiropas Komisijas ziņojumu par romu integrācijas valsts
stratēģiju īstenošanu (05.09.2019.)
(paplašinātā prezentācija)**

Romu integrācijas politikas īstenošanas konsultatīvās padomes sēde

Rīgā, 2019.gada 7.novembrī

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Šis materiāls ir izstrādāts projekta „Latvijas romu platforma IV” ietvaros” ar Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība 2014 – 2020” finansiālo atbalstu. Par pasākuma saturu atbild Kultūras ministrija un tajā nav atspoguļots Eiropas Komisijas viedoklis

Kultūras ministrija

Ietvars

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

2011.gadā ir pieņemta

ES programma attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām līdz 2020.gadam

kuras mērķis ir reāli uzlabot romu tautas dzīvi. Ar šo ES programmu Eiropas Komisija rosina dalībvalstis proporcionāli romu iedzīvotāju skaitam un ņemot vērā šo valstu dažādās izejas pozīcijas, izstrādāt visaptverošu pieeju romu integrācijai pamatjomās – izglītībā, nodarbinātībā, veselībā un mājokļu jomā.

2012.gadā izstrādāts vadlīnijām atbilstošs nacionālās politikas pasākumu kopums romu integrācijai, kas ir iekļauts Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas plānošanas dokumentā.

<https://www.km.gov.lv/lv/integracija-un-sabiedriba/romi/dokumenti>

Kultūras ministrija

Ietvars

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

- Eiropas Komisijas rekomendācijas dalībvalstīm:

[Padomes ieteikums par efektīviem romu integrācijas pasākumiem dalībvalstīs \(09.12.2013.\)](#)

[Padomes secinājumi par romu integrācijas procesa paātrināšanu \(08.12.2016.\)](#)

Kopš 2016.gada ES dalībvalstīm **katru gadu ir jāsniedz informācija** par sasniegto progresu romu integrācijas jomā, īpaši izglītības, nodarbinātības, veselības un mājokļa jomā, kā arī diskriminācijas apkarošanas un sabiedrības izpratnes veicināšanas jomā.

Informāciju apkopo ES Pamattiesību aģentūra.

Kultūras ministrija

Ziņojums

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

- **Eiropas Komisijas Ziņojums par romu integrācijas valsts stratēģiju īstenošanu (05.09.2019.):**
 - ir balstīts uz dalībvalstu sniegtajiem datiem par 2017.gadu;
 - izmantoti Romu pilsoniskās sabiedrības monitoringa dati, kas ietver pilsoniskās sabiedrības viedokļus un ieteikumus;
 - ietver vispārīgu informācijas apkopojumu un salīdzinošu pārskatu par romu integrācijas pasākumu īstenošanu ES dalībvalstīs + detalizētu apkopojumu par katras ES dalībvalsts paveikto un monitoringa rezultātiem;
 - ziņojums svarīgs dokuments, lai EK attīstītu turpmāku romu integrācijas politiku pēc 2020.gada

Kultūras ministrija

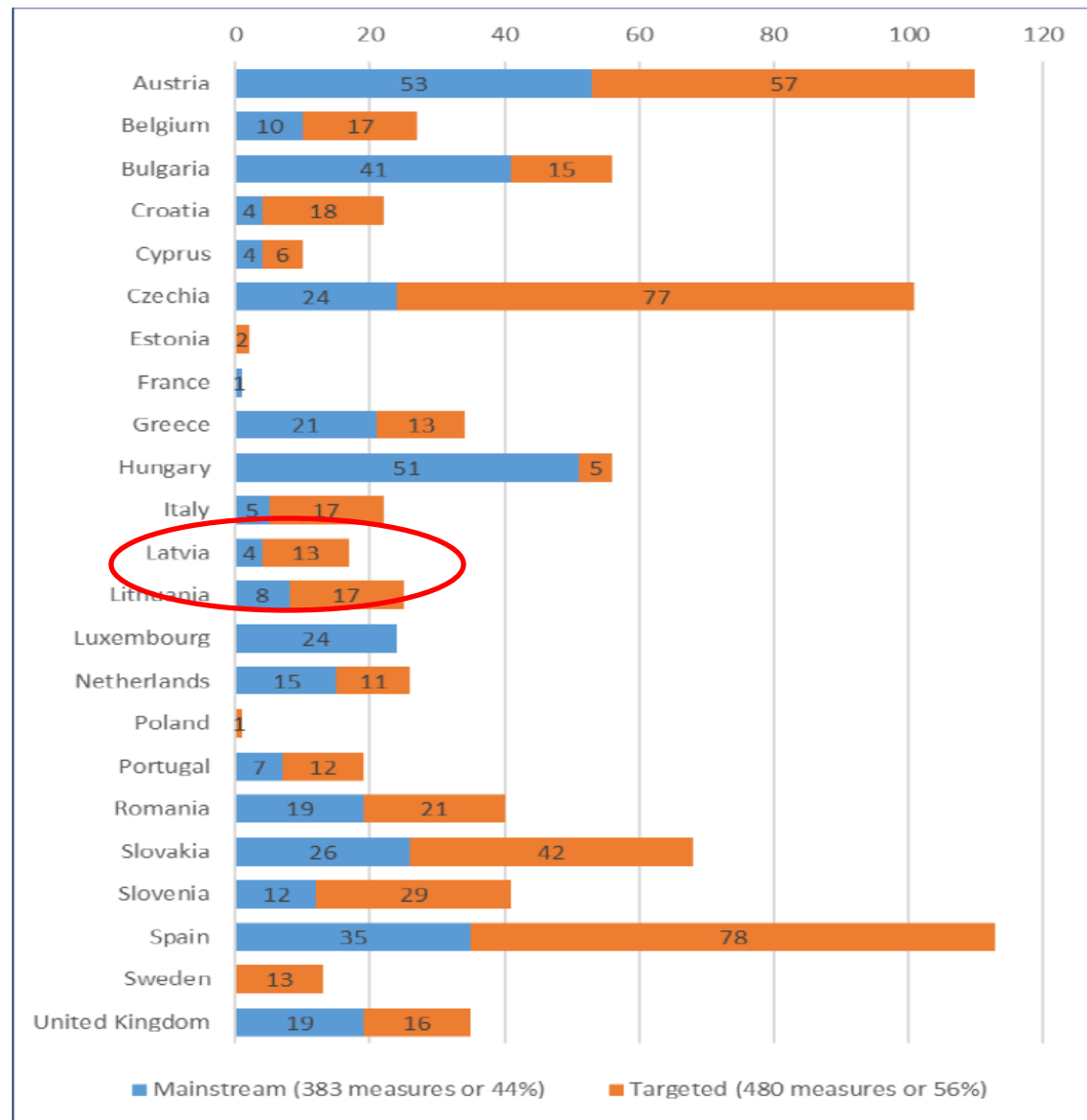
Vispārīgā daļa

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Kopējais romu integrācijas pasākumu skaits 2017.gadā

Figure 1: Number of Roma integration measures implemented in 2017 (mainstream or targeted)

Kultūras ministrija

Vispārīgā daļa

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Pasākumu skaits, sadalījums pēc organizācijas veida

Figure 4: Number of measures by country and type of implementing entity

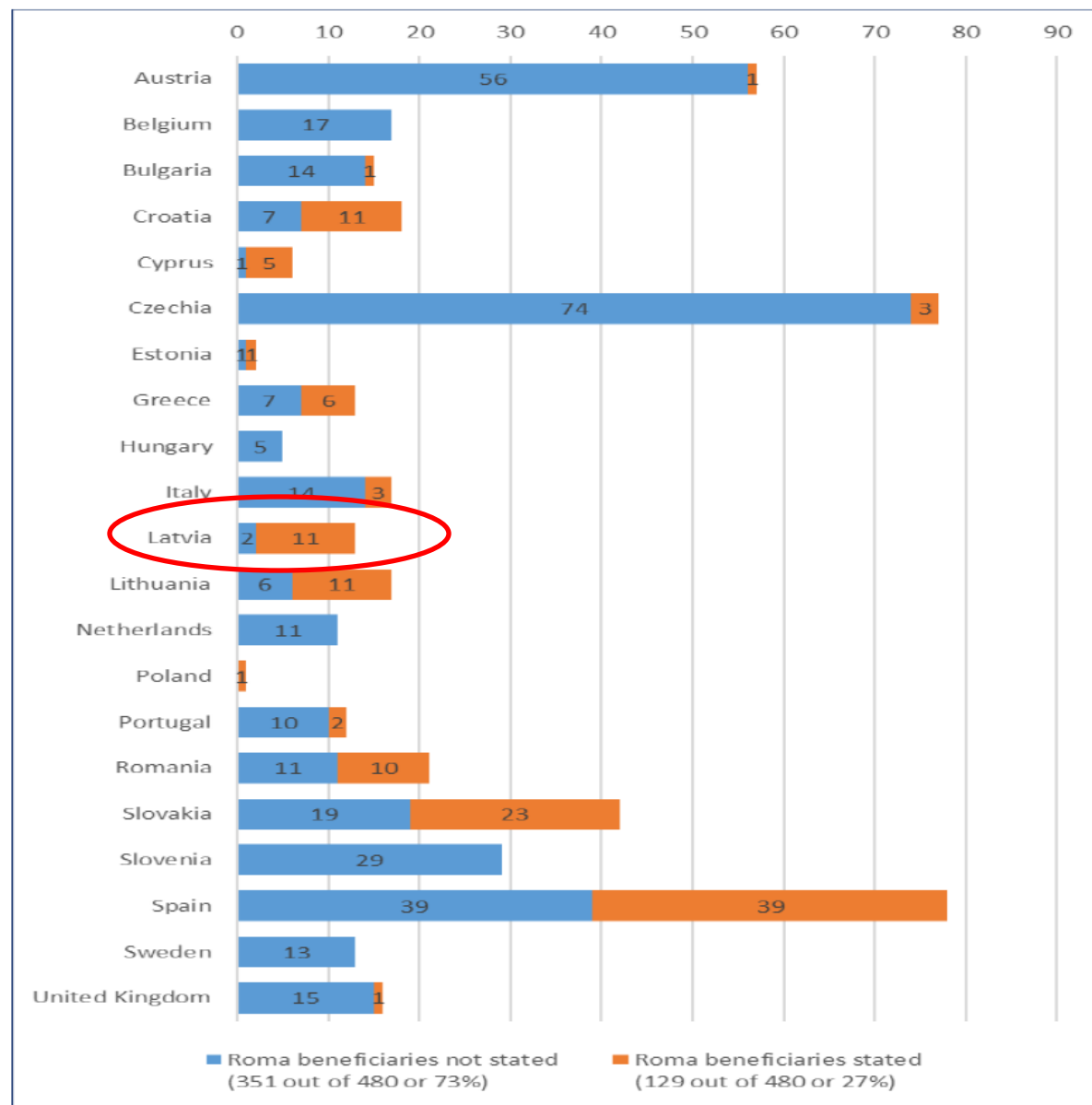
Kultūras ministrija

Vispārīgā daļa

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Figure 2: Number of targeted measures with identifiable Roma as final beneficiaries

Pasākumu skaits, kas tika mērķēts tieši uz romiem

Kultūras ministrija

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Kas un kādā līmenī ieviesa pasākumu...

Table 1: Distribution by type of implementing entity and level of implementation (national, regional, local)

Type of implementing entity	Level of implementation	Countries	Total (number)	Total (%)
Civil society	National	IT, LV, LT, NL	4	0%
	Regional	AT, LV, NL	5	1%
	Local	AT, IT, UK	40	5%
Private sector	National	EL, LU	3	0%
	Regional	EE, EL, LU, ES	4	0%
Public authority	National	AT, BE, BG, HR, CY, CZ, EL, HU, IT, LV, LT, LU, NL, PT, RO, SK, SI, ES, SE, UK	571	68%
	Regional	AT, BE, CZ, IT, SK, ES, UK	109	13%
	Local	AT, BG, CY, EL, HU, IT, LV, LT, NL, RO, SE, UK	60	7%
	Transnational	EL, IT, SE	3	0%
Partnerships or other implementing entity		BE, BG, LU, SK	42	5%
Total*			841	100%

Kultūras ministrii

Pasākumu ieviešana pēc tematiskās jomas

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Thematic area	Country																							Total
	AT	BE	BG	HR	CY	CZ	EE	FR	EL	HU	IT	LV	LT	LU	NL	PL	PT	RO	SK	SI	ES	SE	UK	
Education	36	4	17	8	6	26			10	13	5	5	9	10	10	1	6	20	17	7	23	2	8	243
Employment	21	1	18	4	1	13			5	13		3	2	10	9		3	13	11	1	18	1	3	150
Healthcare	14	1	16	1		6			5	9	1	2			2			2	10	2	11	2	10	94
Housing	12	5	3	3	1	6		1	4	7	5	1	3	3				1	13	8	10	1	7	94
Anti-discrimination*	21	3	7	3		12	2			5	12	6	3	2	1		5		10	3	17	5	3	120
Protection of Roma children and women; multiple discrimination**	13									1	5			2	4						10			35
Poverty reduction	12	2		1		7			11	1		3	1	12	5		2	1	10	3	28	1		100
Empowerment	26	3		5		8			6	2	6	4	4	1	6		5	1	20	2	23	5	4	131
Local action			1	3	1	7			8	3	1	3	1		2		3		26	4	4	1	3	71
Monitoring and Evaluation	9	3		2					3	3	5	1		4			2	1	1	4	3			41
<i>Total horizontal measures</i>	<i>81</i>	<i>11</i>	<i>8</i>	<i>14</i>	<i>1</i>	<i>34</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>28</i>	<i>15</i>	<i>29</i>	<i>17</i>	<i>9</i>	<i>21</i>	<i>18</i>	<i>0</i>	<i>17</i>	<i>3</i>	<i>67</i>	<i>16</i>	<i>85</i>	<i>12</i>	<i>10</i>	<i>498</i>
Culture		1	1	1		16						5	7		1		1		4	7	5	2		51
Other areas not specified in the Council Recommendation		5			1	9			2									2	1					20
Transnational Cooperation				1		3				1														5

Legend:

Priority thematic areas

Horizontal areas

Other areas

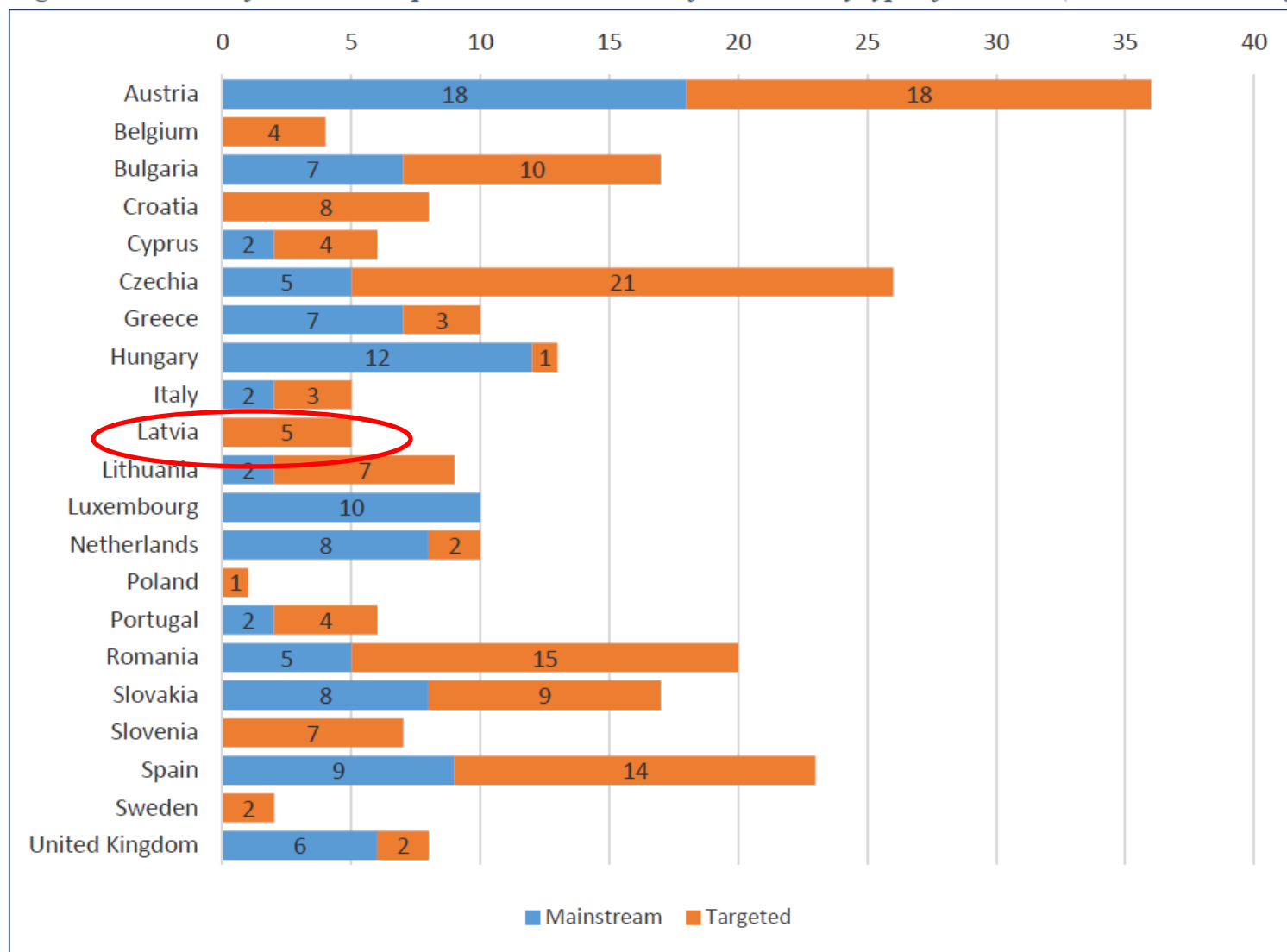
Kultūras ministrija

Pasākumi izglītības jomā

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Figure 7: Number of measures implemented in the area of education by type of measure (mainstream or targeted)

Kultūras ministrija

Pasākumi izglītības jomā

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Tematiskā apakšjoma	Dalībvalsts	Pasākumu skaits
Apkarot priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu	AT, BE, BG, CY, ES, EL, HU, HR, IT, LV, LT, LU, NL, PT, RO, SE, SK, UK	66
Ņemt vērā atsevišķu skolēnu vajadzības	AT, CY, CZ, ES, HU, IT, LV, LT, LU, PT, RO, SE, SI, UK	35
Veicināt romu iesaisti vidējā un augstākajā izglītībā un tās iegūšanu	AT, BG, HR, CZ, ES, HU, LV, LT, PT, RO, SK	35
Uzlabot piekļuvi agrīnai pirmsskolas izglītībai un aprūpei un tās kvalitāti	AT, BG, HR, CY, CZ, ES, HU, IT, LU, NL, RO, SI, SK	34
Novērst skolu segregāciju	AT, BE, BG, CZ, EL, ES, HR, IT, LU, NL, RO, SK	27
Izmantot iekļaujošas un pielāgotas mācīšanas un mācīšanās metodes	AT, BG, HR, CY, CZ, LT, LU, NL, RO, SI, SK, UK	23
Atbalstīt darba tirgus vajadzībām pielāgotu prasmju ieguvu	AT, BG, CZ, EL, ES, LT, LU, NL, PT, RO, SI, SK	22
Atbalstīt pāreju starp izglītības līmeņiem	AT, BG, CZ, ES, HU, HR, IT, LU, NL, PT, RO, SK	21
Veicināt vecāku iesaisti	AT, BE, BG, CY, ES, HR, LV, LT, LU, RO, SK	18
Uzlabot skolotāju apmācību	AT, BG, CY, CZ, ES, LT, RO, SE, SI, SK	18
Veicināt ārpusskolas nodarbības	AT, BG, CY, EL, IT, LV, LT, RO, SI, SK	15
Paplašināt piekļuvi otrās iespējas izglītībai un pieaugušo izglītībai	AT, BG, CY, CZ, EL, ES, HR, LT, LU, UK	14
Apkarot analfabētismu	AT, BG, CY, HU, ES, HR, NL, RO	11
Novērst romu neatbilstošu ievietošanu speciālajās skolās	AT, CZ, ES, HR, RO, SK	9

Kultūras ministrija

Pasākumi izglītības jomā

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

- + LV kopumā romu situācija izglītības jomā ir uzlabojusies;
ir uzlabots atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas novēršanai un uzraudzībai;
- Problēmas, kuras ir minētas attiecībā uz LV:
 - cilvēka spēju nodrošināšana un veidošana,
 - ieinteresēto personu sadarbība.

Daudzsološas pieejas: programmas, kuru mērķis ir novērst romu (meiteņu) priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, nodrošinot pēcskolas atbalstu, apmācību, stipendijas, mentorēšanu, starpniecību, palīgus, otrās iespējas izglītību, skolotāju apmācību, atbalstu ģimenēm;

Kultūras ministrija

Prioritātes, kurām jāpievēršas DV izglītības jomā

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

- Atbalstīt agrīnu pirmsskolas izglītību kā daļu no visaptverošām agrīnas iekļaušanas programmām;
- Attīstīt kvalitatīvu, iekļaujošu un obligātu pirmsskolas izglītību;
- Veicināt izglītības kvalitāti, iekļaušanu un rezultātus, piesaistot skolotājus nelabvēlīgā situācijā esošām skolām/reģioniem (skolotāju apmācības un reformas);
- Sistemātiski pārraudzīt un apkarot skolu segregāciju, īstenojot ilgtermiņa visaptverošus pasākumus romu ģimeņu atbalstam, kā arī nodrošinot visu ieinteresēto personu sadarbību;
- Īstenot pasākumus, lai novērstu bērnu, īpaši romu meiteņu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu un sekmēt pāreju uz nākamo izglītības līmeni;
- Veicināt pāreju uz vidusskolas izglītību un tālākizglītību un tās iegūšanu, attīstot karjeras attīstības atbalsta pasākumus romu skolēniem un viņu ģimenēm.

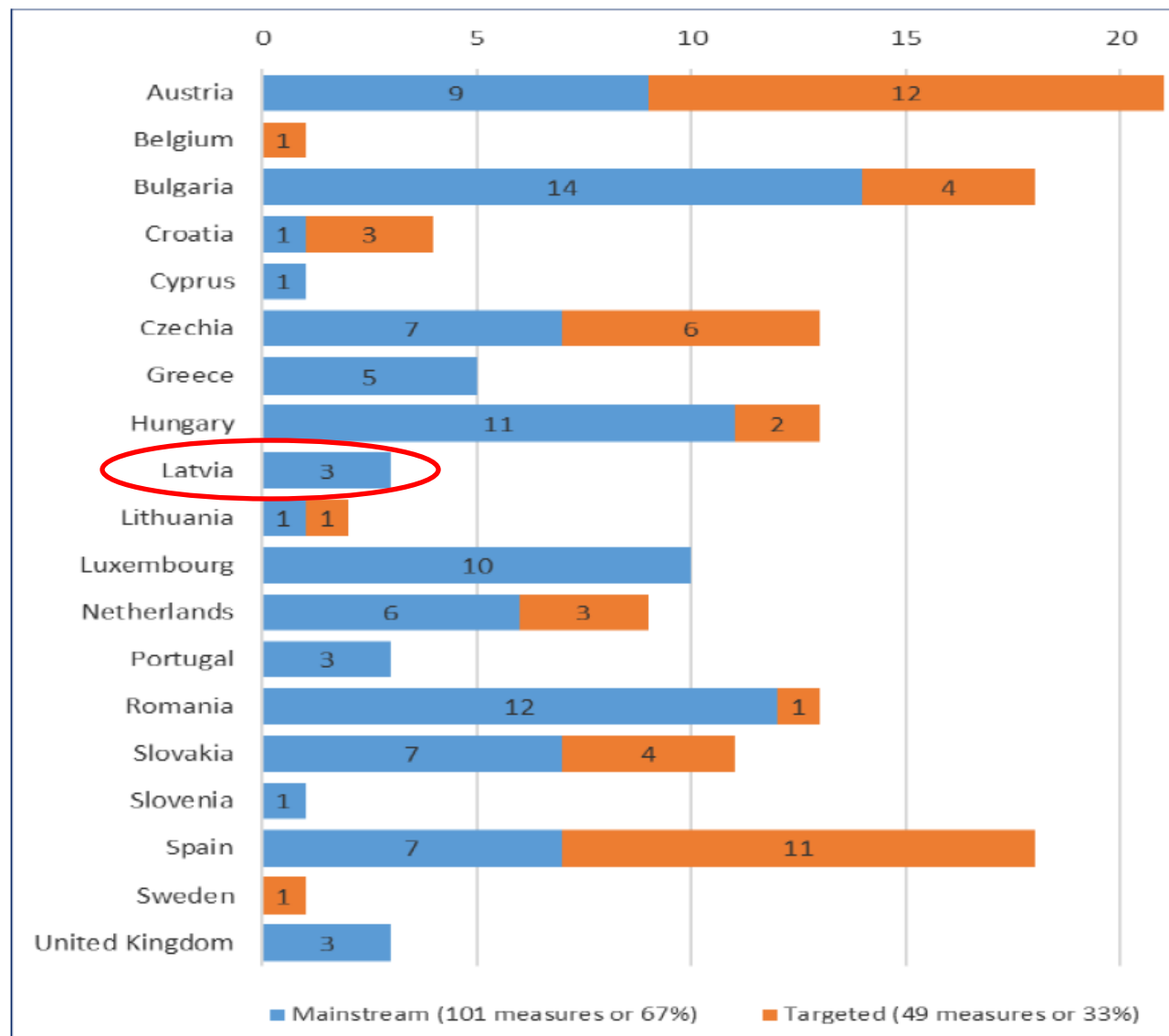
Kultūras ministrija

Pasākumi nodarbinātības jomā

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Figure 8: Measures in the area of employment by type of measure (mainstream or targeted)

Kultūras ministrija

Pasākumi nodarbinātības jomā

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Tematiskā apakšjoma	Dalībvalsts	Pasākumu skaits
Likvidēt šķēršļus ceļā uz darba tirgu, tostarp diskrimināciju	AT, BE, BG, CY, CZ, EL, ES, HR, HU, LT, LU, NL, PT, RO, SK	49
Nodrošināt personalizētus ieteikumus individuāliem darba meklētājiem	AT, BG, CZ, EL, ES, HU, HR, LV, LU, NL, RO, SI, SK	41
Atbalstīt profesionālo apmācību	AT, BG, CY, ES, LV, LU, NL, RO, SK	20
Atbalstīt mūžizglītību un prasmju pilnveidošanu	AT, BG, ES, HR, HU, LV, LT, LU, NL, PT	18
Atbalstīt pašnodarbinātību un darījumdarbību	AT, BG, HR, CZ, EL, ES, HU, LT	18
Atbalstīt pirmo darba pieredzi	AT, BG, CY, CZ, EL, ES, HR, LU, RO, SK	16
Atbalstīt apmācību darba vietā	BG, CZ, ES, HU, LV, LU, SK	14
Nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi vispārējiem valsts nodarbinātības dienestu pakalpojumiem	BG, HR, CZ, HU, LV, SK, ES, UK	13
Veicināt nodarbinātības iespējas civildienestā	EL, HU, NL, SK	8

Kultūras ministrija

Pasākumi nodarbinātības jomā

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

- + LV kopumā romu situācija nodarbinātības jomā ir uzlabojusies;
reģionālās nodarbinātības programmas (karjeras konsultēšana, profesionālā apmācība vai apmācība darbavietā un iekārtošana darbā, kas pielāgota romiem vai neaizsargātiem darba meklētājiem). Pasākumi ir vēl efektīvāki tad, ja romi ir iesaistīti kā mediatori, sociālie darbinieki vai citi pakalpojumu sniedzēji.
- Problēmas, kuras ir minētas attiecībā uz LV:
īstenošanas struktūru spējas, romu diskriminācija un pašu romu attieksme un uzticēšanās.

Daudzsološas pieejas: reģionālās vai vietējās nodarbinātības programmas (individuālas konsultācijas), lai sekmētu romu aktīvu darba meklēšanu vai pašnodarbinātību;

Kultūras ministrija

Prioritātes, kurām jāpievēršas DV nodarbinātības jomā

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

- Nodrošināt vispārējus valsts nodarbinātības pakalpojumus ar mērķi efektīvi atbalstīt romu darba meklētāju integrāciju darba tirgū;
- Turpināt apmācīt un nodarbināt mediatorus ar mērķi atbalstīt pāreju no izglītības un uz darba tirgu;
- Īstenojot aktīvu darba tirgus politiku romiem, īpaši jauniešiem un sievietēm;
- Veicināt darba devēju interesi pieņemt romus darbā;
- Sistemātiski pārraudzīt un apkarot diskrimināciju saistībā ar romu piekļuvi darba tirgum;
- Atbalstīt romu darbā iekārtošanas prakses un apmācības pie darba devējiem;
- Izmantojot arī starpvalstu sadarbību, izstrādāt integrētus risinājumus, lai novērstu romu neregistrētu nodarbinātību un neaizsargāto situāciju.

Kultūras ministrija

Pasākumi veselības jomā

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Tematiskā apakšjoma	Dalībvalsts	Pasākumu skaits
Likvidēt šķēršļus attiecībā uz piekļuvi veselības aprūpes sistēmai	AT, BE, BG, CZ, EL, ES, HR, HU, IT, RO, SE, SK, UK	45
Uzlabot informētību par veselības un veselības aprūpes jautājumiem	AT, BG, CZ, EL, ES, HR, HU, IT, LV, NL, SE, SI, SK, UK	41
Uzlabot piekļuvi bezmaksas vakcinācijas programmām, kas paredzētas bērniem un vislielākajam riskam pakļautajām grupām	AT, BG, EL, HR, HU, SK, UK	11
Uzlabot piekļuvi medicīniskām pārbaudēm, pirmsdzemdību un pēcdzemdību aprūpei un ģimenes plānošanas pakalpojumiem	AT, ES, HU, SI, SK, UK	11

- LV kopumā romu situācija veselības jomā nav mainījusies
- Pasākumu veidi, par kuriem ziņoja lielākā daļa dalībvalstu, ir vērsti uz vispārējo šķēršļu likvidēšanu attiecībā uz veselības aprūpi un izpratnes par veselību veicināšanu

Kultūras ministrija

Prioritātes, kurām jāpievēršas DV veselības jomā

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

- Palielināt veselības apdrošināšanas segumu, novērst nepilnības primārās un specializētās aprūpes nodrošināšanā, tostarp reproduktīvās un seksuālās veselības jomā mazāk attīstītās teritorijās;
- Pasākumi romiem, lai novērstu un apkarotu narkomāniju, smēķēšanu, HIV, hepatītu, sirds un asinsvadu slimības, priekšlaicīgas dzemdības u.c.;
- Pārraudzīt un apkarot diskrimināciju saistībā ar romu piekļuvi veselības aprūpei un veicināt veselības nozares profesionāļu interesi par romu vajadzībām;
- Nodrošināt atbalstu romu mediatoriem veselības jomā;
- Uzlabot uzturu un apkarot neveselīgus dzīves apstākļus, īpaši pievēršoties romu sievietēm un ģimenēm ar bērniem;
- Ieteicams romu sievietēm un jauniešiem nodrošināt informatīvi izglītojošus seminārus veselības jomā par profilaktisko aprūpi, seksuālo un reproduktīvo veselību un bērnu aprūpi.

Kultūras ministrija

Pasākumi mājokļu jomā

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

- LV kopumā romu situācija mājokļu jomā nav mainījusies;
- **Problēmas:** teritoriālā segregācija, šķēršļi romiem saistībā ar piekļuvi mājokļiem privātajā sektorā, kā arī nepilnības saistībā ar valsts atbalstu un tiesību aktiem par piekļuvi sociālajiem mājokļiem;

Prioritārie ieteikumi:

- Palielināt atbilstošās sociālo mājokļu rezervēs integrētos rajonos un nodrošināt, ka atbilstības kritēriji attiecās arī uz romiem;
- Nodrošināt palīdzību mājokļu jomā visneaizsargātākajām grupām;
- Legalizēt mājokļus un novērst piespiedu izlikšanu no mājokļa;
- Apvienot visaptverošus ilgtermiņa segregācijas novēršanas pasākumus ar sagatavošanas un papildu pasākumiem;
- Nodrošināt piekļuvi tīram ūdenim, pamata sabiedriskajiem pakalpojumiem, garantējot skaidrus aizsardzības pasākumus romiem;
- Apkarot diskrimināciju saistībā ar piekļuvi sociālajiem un privātajiem mājokļiem.

Kultūras ministrija

Diskriminācijas novēršanas pasākumi

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Tematiskā apakšjoma	Dalībvalsts	Pasākumu skaits
Apkarot pret romiem vērstu noskaņojumu, veidojot izpratni par romu integrācijas ieguvumiem	AT, BE, BG, CZ, ES, IT, LT, LV, PT, SK, SE	35
Apkarot pret romiem vērstu noskaņojumu, veidojot izpratni par daudzveidību	AT, BE, BG, CZ, EE, ES, IT, LT, LV, PT, SE, SK	31
Apkarot pret romiem vērstu noskaņojumu, apkarojot pret romiem vērstu retoriku un naida runu	AT, BG, CZ, ES, HU, IT, LT, LV, SK, UK	27

Kultūras ministrija

Diskriminācijas novēršanas pasākumi

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

+ LV kopumā romu situācija diskriminācijas novēršanas jomā ir uzlabojusies;

Konstatēta romu sieviešu un bērnu apstākļu uzlabošana; sabiedrības informēšanas pasākumi par romu kultūru un vēsturi; dažādu pārstāvju (valsts iestāžu, pilsoniskās sabiedrības un romu kopienu) iesaistīšana centienos veicināt diskriminācijas novēršanu.

Daudzsološas pieejas: informatīvās kampaņas un labās prakses stāsti; Romu vēstures un mākslas muzeja darbība un atbalsts romu genocīda upuriem;

- Problēmas ar romu piekļuves uzlabošanu tiesiskajai aizsardzībai un zemo izpratni par savām tiesībām, izaicinājums stereotipu apkarošanai.

Kultūras ministrija

Prioritātes, kurām jāpievēršas DV diskriminācijas novēršanā

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

- Nodrošināt iespējas romiem pilnvērtīgi piedalīties politiskajā, kultūras un sociālajā dzīvē un visos politikas procesa posmos
- Izstrādāt datu apkopojumu, lai pārraudzītu sabiedrības noskaņojumu pret romiem, diskrimināciju un publiskās politikas ietekmi uz romiem;
- Īstenot pasākumus, lai apkarotu negatīvu attieksmi pret romiem, naida noziegumus un naida runu, iesaistot romu pilsonisko sabiedrību un pievēršoties sabiedrībai kopumā;
- Novērst diskriminējošu attieksmi no publisko iestāžu puses, veicot rūpīgu izpēti un piemērojot sankcijas, kā arī izglītojot un īstenojot apmācības par diskriminācijas novēršanu pret romiem;
- Nodrošināt tiesu iestāžu pieejamību romiem un stiprināt vienlīdzību veicinošo struktūru spējas novērst romu diskrimināciju;
- Izpētīt un dokumentēt agrākus pārkāpumus pret romiem un veidot izpratni par tiem, kā arī sekmēt savstarpējo uzticēšanos un izlīgumu;
- Apkarot vardarbīgu izturēšanos pret bērnu, agrīnas laulības, ubagošanu, vardarbību, tostarp cilvēku tirdzniecību.

Kultūras ministrija

Panākumu faktori romu iekļaušanai

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

- pietiekams **laiks** politikas plānošanai, apspriešanai, ieinteresēto personu iesaistīšanai, uzticēšanās veidošanai, pārraudzībai, izvērtēšanai un īstenošanai;
- **datu** sistemātiska apkopošana (pēc dzimuma un vecuma), lai noskaidrotu vajadzības un kontekstu, noteikt mērķus, fiksēt ietekmes rādītājus;
- **mērķtiecīgu pasākumu iekļaušana vispārējā politikā** un tiesiskajā regulējumā, lai veicinātu romu efektīvu vienlīdzīgu piekļuvi vispārējiem pakalpojumiem, un izvairītos no paralēlas struktūras veidošanās;
- spēcīga **vairāku ieinteresēto personu partnerība, t.sk. romu**, lai nodrošinātu līdzdalību, kopīgu atbildību un ilgtspēju visos politikas posmos;
- **kombinētas, starpnozaru, integrētas** pieejas attīstība, lai novērstu romu diskrimināciju un atstumtību;

Kultūras ministrija

Panākumu faktori romu iekļaušanai

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

- romu **daudzveidības** atspoguļojums;
- **nabadzības novēršana un neizslēdzoša plānošana**, pievēršoties gan teritorijām, gan grupām, lai veicinātu ilgtermiņa pārmaiņas un nodrošinātu izmaksu efektivitāti;
- **segregācijas novēršana** (izglītības un mājokļu jomā) kā ilgtermiņa prioritāte ;
- veicināt spēcīgu diskriminācijas novēršanas pieeju romu iekļaušanas pasākumos visās jomās;
- pilsoniskās sabiedrības, valsts pārvaldes un romu sadarbības un **kapacitātes attīstība**;
- **politiskais un finansiālais atbalsts** (tostarp no valsts budžeta) ilgtermiņā;
- neatkarīgs kvantitatīvs un kvalitatīvs **novērtējums** ar mērķi novērtēt progresu un nodrošināt politikas pārskatīšanu.

Kultūras ministrija

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Paldies par uzmanību!